

บทที่ 1

บทนำ

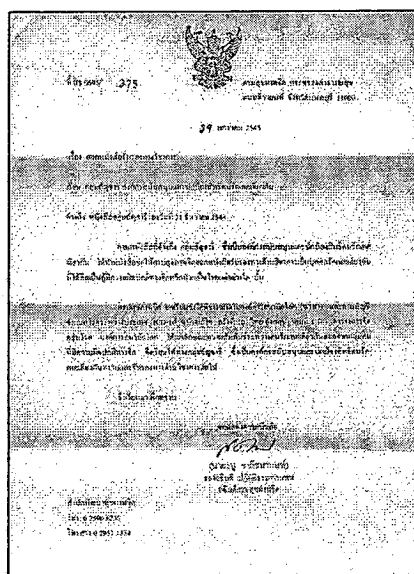
ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การดำรงอัตลักษณ์ของกลุ่มหญิงรักหญิงมีอยู่ในสังคมไทยมาตั้งแต่ครั้งโบราณ เพียงแต่ไม่มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการ เริ่มมีปรากฏชัดเจนในช่วงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ที่ถูกเรียกกันว่า การ "เล่นเพื่อน" คือ การรักกันฉันท์คู่สาวของนางสนมในพระราชวัง (เอกรงค์ ภาณุพงษ์, 2546) แต่หลังจากการที่ประเทศไทยได้ผ่านกระบวนการพัฒนาจนเกิดความเป็นเมืองสมัยใหม่ขึ้น หญิงไทยจึงมีโอกาสเลือกวิถีชีวิตของตนได้มากกว่าแต่ก่อน ทำให้ปัจจุบันนี้บุคคลที่มีพฤติกรรมที่มีความหลากหลายทางเพศกล้าที่จะแสดงออกทางพฤติกรรมให้เห็นได้ชัดมากขึ้นต่อบุคคลในสังคม ดังนั้นภาพของหญิงรักหญิงสังคมไทยจึงได้มีการปรากฏตัวมากและชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งงานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาบุคคลเพศหญิงที่มีความหลากหลายทางเพศหรือ กลุ่มหญิงรักหญิง ซึ่งกลุ่มนี้สังคมได้ให้การยอมรับน้อย เพราะถือว่าพฤติกรรมการรักเพศเดียวกันนั้นเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเพศวิถีกระแสหลักและผิดแปลกไปจากบรรทัดฐานทางสังคมซึ่งชาวยุคโบราณจะต้องคู่กับหญิง มุมมองจากคนภายนอกที่คิดต่อกลุ่มหญิงรักหญิงมีหลากหลาย ทั้งยอมรับและไม่ยอมรับ ขึ้นอยู่กับความคิดและความเข้าใจของแต่ละบุคคล บางบุคคลที่มีอคติและต่อต้านซึ่งจะพยายาม สร้างความชอบธรรมให้กับสิ่งที่ตนคิดหรือกระทำ คือ การมองว่าบุคคลที่รักเพศเดียวกันเป็นสิ่งผิดปกติ และตั้งข้อรังเกียจ (งานสร้างเสริมสุขภาพะทางเพศ สสส., 2555) ดังนั้นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่ไม่ตรงกับเพศและสภาพเพศแบบชาย-หญิง จะถูกจัดให้เป็นบุคคลชายขอบ (Marginalized) บุคคล ที่อยู่นอกระเบียบโครงสร้างทางเพศที่ถูกจัดไว้แล้วจะถูกมองว่าเป็นคนไร้ค่า และมักจะถูกทำร้าย ให้ได้รับความเจ็บปวดอยู่เสมอ บุคคลเหล่านี้ถูกเรียกด้วยชื่อต่างๆ เช่น คนรักเพศเดียวกัน (Homosexual) คน 2 เพศ (Hermaphrodite) คนเปลี่ยนเพศ (Transsexual) เป็นต้น นอกจากกลุ่มนี้จะถูกตั้งชื่อเรียกดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในกรณีของกลุ่มหญิงรักหญิงยังถูกแบ่งเป็นประเภทต่างๆ เช่น ทอม ดี เลสเบียน เป็นต้น

แม้ว่าในปี พ.ศ.2516 สมาคมจิตแพทย์อเมริกา (American Psychiatric Association) ได้ยุติการจัดผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศไว้ในคนจิตผิดปกติ และระบุว่าเป็นเพียงความเบี่ยงเบน ทางเพศ (Sexual Orientation Disturbance) เท่านั้น และความเบี่ยงเบนทางเพศถือเป็นเพียง ความชอบส่วนบุคคลต่อมาในปี พ.ศ.2535 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศว่า ผู้ที่เป็นคน รักเพศเดียวกัน ไม่ใช่ผู้ที่มีความผิดปกติทางจิต จากนั้นในปี พ.ศ.2545 กระทรวงสาธารณสุข

ประเทศไทยได้มีการทำหนังสือแจ้งออกมาอย่างเป็นทางการว่า “คนรักเพศเดียวกันไม่ใช่ ผู้ที่มีความผิดปกติทางจิตใจแต่อย่างใด”

ซึ่งกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศเป็นหนังสือรับรองทางวิชาการออกมา เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2545 ตามประกาศขององค์การอนามัยโลก (WHO) ซึ่งคนทั่วไปส่วนหนึ่งเข้าใจว่าสังคมไทยเปิดกว้างสำหรับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ในปัจจุบัน กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ได้ทำหนังสือรับรองทางวิชาการเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2545 โดยอ้างอิงข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก (WHO) ว่า คนรักเพศเดียวกันไม่ได้มีความผิดปกติทางเพศแล้วก็ตาม ทั้งนี้ผู้วิจัยยังคงพบว่าบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศยังเผชิญปัญหาถูกเลือกปฏิบัติและถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งขัดกับหลักการปกครองของประเทศไทย ซึ่งเป็นระบอบประชาธิปไตยที่ให้อิทธิพลเสียงส่วนใหญ่และไม่ละเลยเสียงส่วนน้อย แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ปัจจุบันบุคคลหญิงรักหญิงยังถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะสังคมได้วางโครงสร้างกฎหมาย กฎเกณฑ์ วัฒนธรรม ความเชื่อ ที่รองรับบุคคลเพียงแค่สองเพศ นั่นคือ ชายและหญิง (มูลนิธิเพื่อสิทธิและความเป็นธรรมทางเพศ, ม.ป.ป.)

ภาพ 1 แสดงหนังสือรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข

ที่มา: <http://www.thaitga.com/index.php/library/articles/25-bias-knowledge>

งานวิจัยนี้เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้น มิได้เป็นความขัดแย้งในการใช้กำลังต่อสู้ หรือเป็นข้อพิพาทที่รุนแรง แต่เป็นความขัดแย้งในเรื่องการดำรงอัตลักษณ์ของหญิงรักหญิงที่ถูกปัจจัยภายนอก (External Conflict) กล่าวคือ โครงสร้างของกฎหมาย และสังคม ตีตราว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติ และปัจจัยภายใน (Internal Conflict) กล่าวคือ สภาวะทางด้านจิตใจของหญิงรักหญิง ความคิด ความรู้สึก ความกดดัน การยอมรับในตนเอง ในฐานะที่ตนนั้นถูกมองว่าเป็นสิ่งผิดปกติ ผิดแปลกธรรมชาติ

สิทธิมนุษยชน (Human Rights) ในประเทศไทยได้เริ่มต้นเมื่อ ในวันที่ 10 ธันวาคม 2491 องค์การสหประชาชาติได้ลงมติรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียที่ยอมรับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน การยอมรับมติการดังกล่าวเป็นการแสดงออกของสังคมโลกว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่ติดตัวมา แต่กำเนิด สมัชชาแห่งสหประชาชาติได้ประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ไว้ว่า “ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน” นี้ เป็นมาตรฐาน (ที่งานองค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทย, สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2540) กล่าวคือ การเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และการสร้างเสรีภาพโดยไม่แบ่งแยก เชื้อชาติ เพศ ภาษา ศาสนา นัยสำคัญของปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน คือ การประกาศให้สิทธิทั้งหลายทั้งปวงแห่งความเป็นมนุษย์บังเกิดผลปฏิบัติต่อทุกคนทุกหนทุกแห่งทั่วโลก และเป็นข้อบัญญัติบังคับใช้อันชอบธรรมในทางกฎหมาย และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (เสนห์ จามริก, 2536)

สิทธิมนุษยชนถือเป็นกฎหมายแม่บทที่บัญญัติอย่างไว้ชัดเจนใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ที่บังคับใช้ในขณะนี้ มาตรา 30 ระบุว่าบุคคลย่อมเสมอกัน ในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำไม่ได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิ และเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมถือเป็นการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นความขัดแย้งเชิงโครงสร้าง (Structure Conflict) ที่กฎหมายยังมีช่องว่าง และละเมิดสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ กล่าวคือ แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ที่บังคับใช้ในขณะนี้ มาตรา 30 จะระบุความเท่าเทียมกันของ

มนุษย์ในเรื่อง "เพศ" แต่ก็ยังมีช่องว่างในคำว่า "เพศ" ในรัฐธรรมนูญที่ไม่ได้ระบุ หรือ กล่าวถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ดังนั้นจึงทำให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ได้ รับสิทธิความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญในฐานะผู้มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เหมือนบุคคลอื่นทั่วไป สิทธิตามกฎหมายต่างๆ ยังคงถูกเลือกปฏิบัติ (มูลนิธิเพื่อสิทธิและความเป็นธรรมทางเพศ, ม.ป.ป.)

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการสมรส ซึ่งผู้ที่จะทำการสมรสกัน ถูกต้องกฎหมายจะต้องเป็น ชาย หญิง เท่านั้น ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยนั้นแม้จะมีข่าวการสมรสของเพศชายด้วยกันหรือเพศหญิงด้วยกัน แต่เป็นเพียงการสมรสที่จัดกันขึ้นเอง แต่กฎหมายไม่ได้ให้การคุ้มครองตามประมวลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าว แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทยได้ออกกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทั่วไปเพศชายและเพศหญิงอย่างเท่าเทียม และเสมอภาคตามหลักสิทธิมนุษยชนดังที่กล่าวไว้ข้างต้น แต่กฎหมายบางประเภทให้ ความคุ้มครองเฉพาะเพศชายและเพศหญิงที่สามารถใช้สิทธิ์เท่านั้น ทำให้ยังมีช่องว่างให้กลุ่มเพศที่สาม หรือผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศยังถูกละเมิด

สิ่งที่บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศถูกละเมิดมิใช่เพียงการไม่มีทะเบียนสมรสที่ดี เป็นความถูกต้องในการแต่งงานตามประเพณี หรือ การเป็นสามีภรรยาที่ต้องตามกฎหมาย แต่เป็นสิทธิที่จะได้รับตามหลักกฎหมายรับรองการสมรส คือ การได้รับสิทธิกฎหมายในการใช้ชีวิตครอบครัวร่วมกัน ดังเช่น สิทธิในการใช้นามสกุลของคนรัก สิทธิการมีบุตรร่วมกัน กรณีตั้งครรภ์แบบทำกิฟต์ (Gift) หรือการขออุปการะบุตรบุญธรรมร่วมกัน กฎหมายสิทธิในการเบิกค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่คู่ชีวิตเป็นข้าราชการ หรือ กรณีการเซ็นชื่ออนุญาตในการผ่าตัดลำคอก และกฎหมายการกู้เงินร่วมกันในฐานะสามีภรรยาที่ต้องตามกฎหมาย ตลอดจนกฎหมายรับสิทธิประโยชน์ หรือ มรดก หากคู่ชีวิตได้เสียชีวิตไปและกฎหมายอื่นๆ ที่ให้สิทธิเฉพาะคู่สามีภรรยาที่ต้องตามกฎหมาย เป็นต้น

นอกจากโครงสร้างของกฎหมายแล้ว บริบททางสังคมที่เป็นความขัดแย้งทางค่านิยม (Value Conflict) ส่งผลต่อการดำรงอัตลักษณ์ของกลุ่มหญิงรักหญิง ดังเช่น สื่อต่างๆ มีการนำเสนอข่าวให้ดูรุนแรงยิ่งขึ้น ที่พบมากในกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มหญิงรักหญิง หรือ ชายรักชาย มักจะพบว่ามีการขัดแย้งกันอยู่อย่างรุนแรง บุคคลที่เป็นเพศที่สามมักจะมีความรักที่รุนแรง ทั้งนี้ ปรากฏได้จากสื่อต่างๆ หรือข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ ดังเช่น "ทอมยั่วดี เผาห้อง ดับ" (<http://news.bkkpark.com/show-476643>) "เหตุเกิดเพราะทอม-ดี" ทอมดีมีปากเสียงกัน ทะเลาะตบตีจนผลัดตกลงไปในน้ำหน้าเขื่อน รอดชีวิต 1 ตาย 1 (<http://tnews.teenee>

com/ crime4485.html) เป็นต้น การนำเสนอของสื่อต่างๆนั้นจะสื่อให้เห็นถึงการยุติปัญหาดังกล่าวด้วยความรุนแรง ทำให้เกิดภาพลบต่อกลุ่มรักร่วมเพศ การยุติปัญหาดังกล่าวด้วยความรุนแรงนี้ไม่ได้มีให้พบเห็นในสื่อแค่เพียงเพศหญิงอย่างเดียว ในกรณีชายรักชายก็มีการนำเสนอข่าวในแง่ที่อยู่มาเหมือนกัน กรณีการเสนอข่าวรูปแบบนี้ออกสู่สังคม แท้จริงแล้วกรณีความรักที่ไม่สมหวังหรือการทะเลาะเบาะแว้งที่จบปัญหาด้วยความรุนแรงนี้เกิดขึ้นบ่อยในสังคม ไม่เพียงจะเป็นแค่กลุ่มทอมดี้ หรือ กลุ่มชายรักร่วมเพศ แต่ปัญหานี้ยังเกิดขึ้นใน กรณีชาย-หญิง ทั่วไปอีกด้วย ซึ่งเราจะเห็นบ่อยเช่นกันในหน้าข่าว “ผัวฆ่าโหด เมียคบชู้” หรือ “หึงโหด หนุ่มฆ่าสาวดับสยอง” การจบปัญหาด้วยความรุนแรงดังกล่าว ในลักษณะที่เกิดระหว่าง ชาย-หญิง จะมีมากกว่าหญิงกับหญิง ชายกับชายด้วยซ้ำไป แต่ผู้คนกลับมองข้ามกันไป มองว่าเป็นเรื่องปกติ

จากการศึกษาการเก็บข้อมูลของมูลนิธิเพื่อนหญิงพบว่า ปัญหาความรุนแรง การฆาตกรรมในครอบครัวนั้น (จากข่าวหนังสือพิมพ์ในปี 2552) เกิดจากสามีภรรยาสูงถึง 82% (มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องผู้หญิง, 2548 น.57) แต่เหตุที่ทำให้ผู้คนสนใจการนำเสนอข่าวของเพศที่สามหรือบุคคลที่ถูกเรียกว่า ทอม, ดี้, เกย์, กระเทย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางเพศที่ผิดแปลกไปจากเพศวิถีกระแสหลัก กล่าวคือ เพศวิถีกระแสหลัก หมายถึง การใช้ชีวิตคู่แบบ ชายคู่กับหญิง แต่พวกนอกกระแสหลัก หมายถึง บุคคลที่มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศผิดแปลกไปจากบุคคลส่วนใหญ่ คือ กลุ่มรักร่วมเพศนั่นเอง ประชาชนส่วนใหญ่กลับมองว่า สิ่งที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่นั้นเป็นเรื่องปกติ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นส่วนน้อยนั้นเป็นเรื่องที่ผิดแปลกไป

เนื่องจากปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีเว็บไซต์ในลักษณะชุมชนออนไลน์ (Social Network) เป็นจำนวนมากมาย ผู้วิจัยขออธิบายชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างสื่อออนไลน์ กับมิติเพศวิถีของเพศที่สาม รูปแบบของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของเพศวิถี ซึ่งกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง มีเว็บไซต์เว็บบล็อก เว็บเพจ Facebook เฉพาะกลุ่มสำหรับกลุ่มหญิงรักหญิงในลักษณะของการสร้างความเป็นสังคมทางเพศ มีการตอบถามปรึกษาการดำรงชีวิตในมิติต่างๆ แก่กัน การจัดรวมตัวทำกิจกรรมร่วมกันและยังแสดงให้เห็นถึงอำนาจ ตัวแทนของผู้ที่มีรสนิยมทางเพศแบบเดียวกันที่ปรากฏ และดำรงอยู่บนเว็บไซต์ต่างๆ ในบริบทของสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากหญิงรักหญิง มีเปิดเผยมากขึ้นอย่างกว้างขวางดังที่กล่าวข้างต้น ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีผู้ที่มีความคิดเห็นที่แตกต่าง ไม่พอใจ หรือไม่ชอบใจกับการเป็นเพศวีนอกกระแสหลักที่เกิดขึ้น และเกิดอคติ การเหยียดหยาม การต่อต้านในโลกออนไลน์เช่นกัน ตัวอย่างเช่น เว็บเพจคนเกลียดคนรักร่วมเพศ เว็บเพจสมาคมคนเกลียดทอม เป็นต้น ซึ่งมีการตอบโต้ระหว่างบุคคลทั่วไปกับกลุ่มเพศที่สาม และกลุ่มหญิงรัก

หญิง ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งและความรุนแรงในการตอบกระดานข้อความ มีการใช้ภาษาคำพูดตอบโต้กันที่ไม่เหมาะสมเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีการพุดจาในลักษณะ ดุถูก เหยียดหยามรังเกียจบุคคลที่เป็นหญิงรักหญิง โดยใช้ถ้อยคำหยาบคายและไม่เหมาะสมเป็นอย่างมากพร้อมทั้งกระตุ้นให้เกิดความรุนแรง (<http://www.facebook.com/hatetomfashion>)

ในโลกออนไลน์ยังมีเว็บเพจจำนวนมากที่มีการใช้ถ้อยคำรุนแรงกับบุคคลที่เป็นหญิงรักหญิง ไม่ว่าจะเป็น ทอม, ดี, เลสเบี้ยน ซึ่งเป็นการกระตุ้นความรุนแรงของประเด็นเรื่อง ความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยที่กำลังเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการดำรงอัตลักษณ์ ของกลุ่มหญิงรักหญิง

ประเด็นของเรื่องครอบครัวของหญิงรักหญิง เรื่องการยอมรับของคนในครอบครัว บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ยังคงเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิตของพวกเขาตลอดเช่นกัน ความวิตกกังวลและการไม่ยอมรับของผู้ที่เป็น บิดา มารดา แม้ปัจจุบันในการที่ลูกเป็นบุคคลหญิงรักหญิง ผู้ปกครองทั่วไปอาจจะพบเห็นกันได้มากขึ้นในสังคม การแสดงออกภายนอกนั้นผู้ปกครอง บางครอบครัวอาจจะไม่ได้แสดงออกว่าไม่ยอมรับ หรือ ต่อต้านกันอย่างชัดเจน แต่ผู้ปกครองเหล่านั้นยังมีความหวังที่อยากจะให้ลูกกลับมาสู่เพศวิถีกระแสหลัก คือ ดำรงชีวิตตามบทบาท ชาย-หญิง ทั้งนี้ ครอบครัวที่ไม่ได้แสดงออกว่าไม่ยอมรับแต่เพียงยังมีความหวังข้างในจิตว่าลูก จะกลับมาสู่ภาวะปกติตามเพศวิถีกระแสหลัก ค่อนข้างเป็นปัญหาที่รุนแรงน้อยกว่าครอบครัว ที่แสดงออกว่าไม่ยอมรับการเป็นบุคคลหญิงรักหญิงของลูกตนเองอย่างชัดเจน ครอบครัวเหล่านี้จะแสดงชัดเจนว่าต่อต้าน เช่น ห้ามลูกสาวมีแฟนเป็นทอม หรือห้ามลูกสาวแต่งตัวในลักษณะเพศชายและห้ามมีคนรักเป็นผู้หญิงด้วยกัน หากลูกสาวในครอบครัวไม่เชื่อฟัง บิดา มารดา ก็จะมีการลงโทษโดยการสั่งห้ามเจอกัน ห้ามคบกันหรือให้เลิกคบกัน ก็จะเกิดปัญหาหลายๆ ซ่อนๆ แอบๆ ที่จะคบกัน เมื่อถูกจับได้ก็จะเกิดเหตุการณ์ทะเลาะกันระหว่างผู้เป็น บิดา มารดาและลูกสาว ปัญหาต่อมาก็จะเป็นลูกทำร้ายตนเอง เพราะถูกสั่งห้ามเจอคนรัก เป็นต้น

ปัญหาดังกล่าวที่ผู้วิจัยกล่าวมาทั้งหมดในข้างต้น คือ ความขัดแย้งที่เป็นปัจจัยภายนอก (External Conflict) ที่เป็นอุปสรรคและปัญหาที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในการดำรงอัตลักษณ์ ทางเพศของกลุ่มหญิงรักหญิง เมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นภายนอกเข้ามามีผลต่อการดำรงชีวิต หรือการดำรงอัตลักษณ์ของหญิงรักหญิงสิ่งที่เกิดขึ้นตามมา คือ ความขัดแย้งที่เป็นที่ปัจจัยภายใน (Internal Conflict) กล่าวคือ ปัญหาทางด้านจิตใจ ความทุกข์ ความกลัว ความกดดัน ที่เกิดขึ้น จากการถูกมองว่าผิดปกติ ตลอดจนการไม่ยอมรับจากสังคม กลุ่มต่อต้าน หรือแม้กระทั่งครอบครัวของกลุ่มหญิงรักหญิงเอง ดังนั้น หากสังคมยังไม่ยอมรับบุคคลที่เป็นหญิงรักหญิง บุคคลหญิงรักหญิงจะ

แก้ไขความขัดแย้งอย่างไร มีวิธีสร้างกระบวนการเรียนรู้ สิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองอย่างไร เพื่อที่สร้างกำลังใจให้ตนเอง หรือมีวิธีการปรับตัว ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างไร บน การดำรงอัตลักษณ์ของตนต่อไปท่ามกลางสังคมที่ไม่ยอมรับ ตลอดจนมีข้อเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและสามารถดำรงอัตลักษณ์ในสังคมได้

การที่ผู้วิจัยเลือกพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกเป็นพื้นที่ในการศึกษานววิทยานั้น เนื่องจากจังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางทาง ด้านอุตสาหกรรม เทคโนโลยี และการศึกษา ของภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีสถานศึกษาทุกระดับรวมไปถึงสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก และจังหวัดพิษณุโลกถือเป็นสังคมเมืองถึงชนบทที่ยังคงมีเรื่องของประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ที่มีผลต่อการดำรงอัตลักษณ์ และการปรับตัวของกลุ่มหญิงรักหญิงในงานวิจัยนี้

จุดประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความขัดแย้งในการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มหญิงรักหญิง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับตัวของกลุ่มหญิงรักหญิงเพื่อแก้ไขความขัดแย้ง ในการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มหญิงรักหญิง

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะกลุ่มหญิงรักหญิงในจังหวัดพิษณุโลก

2. ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

บุคคลเพศหญิงที่เป็นหญิงรักหญิง อายุ 20 ปีขึ้นไป จำนวนตั้งแต่ 25 ราย ช่วงอายุระหว่าง 20-35 ปีที่อาศัยอยู่ในเขต จังหวัดพิษณุโลก และยอมรับในตนเองว่าเป็นบุคคลหญิงรักหญิง ตลอดจนสมัครใจพร้อมที่จะให้ข้อมูล จำนวน 25 ราย

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความขัดแย้งในการดำรงอัตลักษณ์ของกลุ่มหญิงรักหญิง

3.1 บริบทต่างและบรรทัดฐานของสังคมที่มีอิทธิพลต่อการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มหญิงรักหญิง

3.1.1 ความขัดแย้งทางด้านต่างๆ เช่น ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ด้านข้อมูลข่าวสารและสื่อ ด้านโครงสร้างของกฎหมาย และ ด้านค่านิยม ทศนคติ

3.2 การปรับตัวในการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มหญิงรักหญิง

3.2.1 การปรับทัศนคติภายในจิตใจของตนเอง

3.2.2 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับบริบทและบรรทัดฐานทางสังคม เพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ

4. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการศึกษา เดือนมีนาคม 2556 ถึง เดือนมีนาคม 2557

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. การศึกษานี้จะทำให้เข้าใจความขัดแย้งที่เป็นอุปสรรคในการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มหญิงรักหญิงมากขึ้น
2. การศึกษานี้จะเป็นแนวทางแก่กลุ่มหญิงรักหญิง ในเรื่องการปรับตัวในการดำรงอัตลักษณ์ ตลอดจนการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การดำรงอัตลักษณ์ทางเพศ หมายถึง การสร้างตัวตนทางเพศ การแสดงออก ถึงความชอบ รสนิยมทางเพศ วิถีชีวิตความสัมพันธ์ที่ปฏิบัติกับคู่รัก สิ่งที่บ่งบอกความเป็นตัวตน

ความขัดแย้ง หมายถึง การไม่เห็นพ้องต้องกัน ระหว่างบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปหรือกลุ่มบุคคล ที่ไม่สามารถเข้ากันได้โดยมีสาเหตุมาจาก ความไม่ลงรอยกันทางด้านความคิด ค่านิยม ความเชื่อหรือทัศนคติ หรือแม้กระทั่งเรื่องผลประโยชน์

ความขัดแย้งในการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศ หมายถึง ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกในเรื่องรสนิยมทางเพศ หรือ วิถีชีวิตความสัมพันธ์ที่ปฏิบัติกับคู่รัก

การจัดการในการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศ หมายถึง วิธีการที่จะสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการดำรงอัตลักษณ์ทางเพศ

กลุ่มหญิงรักหญิง หมายถึง กลุ่มบุคคลเพศหญิงที่มีคนรักเพศหญิงเช่นกัน ใช้ชีวิตคู่ อยู่ด้วยกันฉันท์สามีภรรยา มีความสัมพันธ์ทางเพศแบบคู่สมรสชายหญิงทั่วไป หรืออาจจะไม่มี ความสัมพันธ์ทางเพศก็ได้แต่รสนิยมชอบเพศหญิงด้วยกัน

การตีตรา หมายถึง โครงสร้างทางสังคม จากอำนาจการสร้างกฎหมาย ระบบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มาใช้บังคับสมาชิกในสังคมว่านี่คือบรรทัดฐานทางสังคม หากใครผิดแปลกจะเป็นผู้ที่กระทำผิดหรือเป็นผู้ ที่เบี่ยงเบน ผู้นั้นจึงถูกตีตรา ตัวอย่างเช่น คนการศึกษาต่ำ คนฐานะยากจน คนชายขอบ คนกลุ่มน้อยเพศที่สาม เป็นต้น

การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลสามารถขัดเกลาตนเองหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ เพื่อแสดงบทบาทในการเป็นสมาชิกครอบครัว และบทบาทการเป็นสมาชิกของสังคม การปรับตัวเพื่อให้ตนเองลดความรู้สึกขัดแย้ง ตลอดจนปรับตัวเพื่อที่จะสามารถใช้ชีวิต ดำรงชีวิตได้อย่างสงบสุขในสังคม

เพศวิถีกระแสหลัก หมายถึง เพศวิถีของคนส่วนใหญ่ทางสังคม กระบวนการทางเพศที่ถูกหล่อหลอมและกระทำสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน ถือเป็นเรื่องที่ถูกต้องและควรปฏิบัติ เป็นธรรมเนียมประเพณีที่ควรปฏิบัติสืบต่อไป

เพศวิถีนอกกระแสหลัก หมายถึง เพศวิถีของคนส่วนน้อย (Sexual minorities) หรือที่เรียกว่า เพศที่สาม เช่น ชายรักชาย และหญิงรักหญิง หรือบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ